

Socialinis emocinis ugdymas, įgalinantis mokinius, turinčius mokymosi bei aktyvumo ir dėmesio sutrikimų

Juozas Augutis

Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, 44248 Kaunas

Vytauto Didžiojo universiteto vardu sveikindamas tarptautinės konferencijos „Socialinis emocinis ugdymas, įgalinantis mokinius, turinčius mokymosi bei aktyvumo ir dėmesio sutrikimų“ organizatorius, pranešėjas, su kuriais kartu tiriamo, randame ir ieškome naujų partnerystės būdų, su kuriais tariamės ir diskutuojame svarbiausiais mokytojų ir mokinių kompetencijų ir vertybių klausimais, linkiu mums visiems kūrybinės partnerystės bei *klasterystės* plėtros.

Švietimo procesas pandemijos ir prasidėjusio karo Ukrainoje metu yra didžiulis iššūkis kiekvienam iš mūsų. Todėl Izraelio ir Lietuvos profesoriai mus ragina plačiau kalbėti apie tai, kaip šiandien jaučiasi silpniausi šio proceso dalyviai – ypatingųjų poreikių turintys vaikai. Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos Parlamentu tam surengta ir ši, per pastaruosius dvejus metus jau ketvirtoji, tarptautinė konferencija. Šią ir kitas konferencijas pirmiausia skiriame tam, kad atrastume veiksmingiausių metodų, padedančių kiekvienam vaikui surasti savo unikalų kelią į sėkmės patirtį.

Dėkojame Izraelio „NITZAN“ asociacijai, dirbančiai vaikų ir suaugusiųjų, turinčių mokymosi negalią, srityje, jų vadovėms dr. Maly Danino ir Tova Gur Arie, Švietimo akademijos ir Profesinio tobulinimo instituto komandai už puikią idėją kartu aptarti platesnę socialinių emocinių kompetencijų ir vertybių integraciją į mokyklas, pilietines organizacijas bei bendruomenes. Ypatinga padėka visiems šios konferencijos nacionaliniams ir tarptautiniams pranešėjams – Richardui Lavoie, Malkai Margalit, Stefanijai Ališauskienei, Linai Miltenienei, Ritai Melienei, prof. Tzipi Horowitz-Kraus, prof. dr. Gerd-Bodo von Carlsburgui, prof. Ziporai Schechtman, prof. Giedrei Kvieskienei, Ilzei Ivanovai, Trasberg Karmen, dr. Maly Danino, dr. Danui Kohen-Vacsui, dr. Meitaliui Amzalagai, dr. Ilonai Tandzegolskienei, dr. Nijolei Čiučiulkienei, dr. Eszter

Salamon, Lucai Jankai László, Philipui Nordnessui, Inetai Kristovskai – už naujų idėjų ir inovacinių sprendimų sklaidą bei įkvėpiančius patarimus.

Naujus vaikų įgalinimo metodus galime sukurti tik mokytojams, mokslininkams ir visiems šiuolaikinės visuomenės švietimo procese dalyvaujantiems partneriams glaudžiai bendradarbiaujant.

Socialinis emocinis ugdymas yra viena svarbiausių idėjų švietime, nes kartu kuriame įtraukiosios mokyklos kultūrą, atrasdami vis daugiau bendro tikslo siekiančių mokytojų ir švietimo teikėjų, įgyvendinančių socialinio emocinio ugdymosi programas ir projektus, diegdami vis daugiau inovatyvios edukacijos metodikų, padedančių kiekvienam vaikui atrasti kelią į sėkmę ir ugdyti visų švietimo proceso dalyvių atsparumą.

Linkiu mums visiems pasiekti, kad visos, tiek mūsų, tiek kitų šalių, švietimo sistemos būtų prisotintos kūrybos, padedančios sukurti globojančią, saugią, rūpestingą ir žaismingą edukacinę aplinką visiems vaikams ir jaunuoliams.

Integuokime socialinį emocinį ugdymąsi į kiekvieną standartinę pamoką, mokyklą bei universitetą, kur tik įmanoma, kad kiekviena švietimo institucija taptų jaukais, įtraukiančiais į atradimus ir ieškojimus namais.

Plėtokime socialinio emocinio ugdymosi komunikaciją tarp mokslininkų, mokytojų, suinteresuotųjų partnerių, siekdami, kad universalūs dizaino principai taptų natūraliu poreikiu ir savastimi, skatinančiu kiekvieno tolygų startą ir pažangą.

On behalf of Vytautas Magnus University, I congratulate the organizers and speakers of the international conference “Social emotional education, enabling students with learning, action, and attention disorders”.

Education during the pandemic and the war in Ukraine is a huge challenge for each of us; therefore, today Israeli and Lithuanian professors have called us to have a broader discussion about how children with special needs feel in their present-day classrooms. This scientific event is dedicated to ensuring that every child has equal opportunities and can experience success.

We thank the Israeli NITZAN Association for Children and Adults with Learning Disabilities and their leaders: Dr. Maly Danino and Tova Gur Arie, our University Education Academy and Professional Development Institute team for a great idea to discuss the broader integration of the socio-emotional competencies into schools, civic organizations, and communities. Special thanks to all national and international speakers: (Richard Lavoie, Malka Margalit, Stefanija Ališauskienė, Lina Miltenienė, Rita Melienė, Prof. Tzipi Horowitz-Kraus, Prof. Dr. Gerd-Bodo von Carlsburg, Prof. Zipora Schechtman, Prof. Giedrė Kvieskienė, Ivanova, Ilze, Trasberg Carmen, Dr. Maly Danino, Dr. Dan Kohen-Vacs, Dr. Meital Amzalag, Dr. Ilona Tandzegolskienė, Dr. Nijolė Čiučiulkiene, Dr. Eszter Salamon, Luca Janka László, Philip Nordness, Ineta Kristovska) for dissemination of new ideas, innovative solutions and inspiring advice.

We can develop new methods and examples of children's empowerment only being in close collaboration among teachers, researchers, and all the partners involved in the educational process today.

Social-emotional education is one of the essential ideas in education. It builds an inclusive school culture by finding more and more competent, devoted teachers and educators, who are motivated to implement socio-emotional education programs and projects, discovering more innovative educational methodologies to help each other to find success and to develop.

I wish the conference participants to find and discuss relevant topics of social-emotional education, creation, and integration of educational environments, which would help general education programs to discover common values: both in Lithuania and around the world.

I wish us all to have all education systems, both in our country and in other countries, saturated with creativity that helps to create a nurturing, safe, caring, and playful, educational environment for all children and young people.

Let's integrate socio-emotional education into every standard lesson, school, and university, wherever possible, to make each educational institution a cozy and engaging home for discovery and exploration.

Let's develop the communication of socio-emotional education among researchers, teachers, and interested partners so that the principles of universal design become a natural need and self-promotion that provides equal start and progress for each child.